

SYLABUS

DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2018-2021

(skrajne daty)

Rok akademicki 2018/2019 i nast.

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE/MODULE

Nazwa przedmiotu/ modułu	Nauki pomocnicze filologii polskiej
Kod przedmiotu/ modułu*	IA3
Wydział (nazwa jednostki prowadzącej kierunek)	Wydział Filologiczny/Instytut Polonistyki i Dziennikarstwa
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Zakład Literatury Staropolskiej i Polskiego Oświecenia
Kierunek studiów	filologia polska
Poziom kształcenia	studia pierwszego stopnia
Profil	ogólnoakademicki
Forma studiów	Studia pierwszego stopnia
Rok i semestr studiów	pierwszy rok/pierwszy semestr
Rodzaj przedmiotu	ćwiczenia
Język wykładowy	polski
Koordynator	dr hab. prof. UR Marek Nalepa
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	dr Jolanta Kowal, dr hab. prof. UR Roman Magryś, dr hab. prof. UR Marek Nalepa, dr Trościński

* - zgodnie z ustaleniami na Wydziale

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykł.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Inne (jakie?)	Liczba pkt ECTS
1		30							3

1.2. Sposób realizacji zajęć zajęcia w formie tradycyjnej zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość**1.3 Forma zaliczenia przedmiotu /modułu (z toku) (egzamin, zaliczenie z oceną, zaliczenie bez oceny)**

2. WYMAGANIA WSTĘPNE

Student/ka powinien/na znać podstawowe pojęcia z zakresu bibliografii i bibliologii (dotyczące opisu bibliograficznego, typów bibliografii, układów bibliograficznych, historii pisma i książki). Ponadto student/ka powinien/na posiadać umiejętności posługiwania się słownikami i kompendiami literaturoznawczymi.

3. CELE, EFEKTY KSZTAŁCENIA, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1 Cele przedmiotu/modułu

C1	Poznanie i opanowanie narzędzi nowoczesnego warsztatu bibliograficznego w zakresie literaturoznawstwa i pokrewnych dziedzin humanistyki.
C2	Wypracowanie umiejętności wyszukiwania i selekcji informacji, materiałów, tekstów źródłowych i opracowań do badania historii literatury w różnorodnych aspektach; pozyskanie umiejętności nowoczesnej kwerendy (tradycyjnej i elektronicznej) i krytycznego podejścia do źródeł informacji.
C3	Wypracowanie podstawowych umiejętności z zakresu przygotowania i redakcji tekstu naukowego.

3.2 Efekty kształcenia dla przedmiotu/ modułu (wypełnia koordynator)

EK(efekt kształcenia)	treść efektu kształcenia zdefiniowanego dla przedmiotu	odniesienie do efektów kierunkowych (KEK)
EK_01	Student/ka nazywa i definiuje różnego rodzaju dokumenty i posługuje się terminologią z zakresu bibliologii i bibliografii; nazywa i charakteryzuje rodzaje bibliografii oraz inne typy prac dokumentacyjnych istotnych dla historyka literatury.	K1A_W11, K1A_W 16
EK_02	Student/ka rozpoznaje zasoby sieci internetowych i elektroniczne bazy danych.	K1A_W25
EK_03	Student/ka gromadzi informacje bibliograficzne niezbędne do przygotowania pracy pisemnej lub wypowiedzi ustnej; rozróżnia wartość i funkcjonalność zbiorów tradycyjnych i baz danych dostępnych on-line; wykazuje się umiejętnością sporządzania opisu bibliograficznego i bibliografii załącznikowej.	K1A_U04, K1A_W05, K1A_W06, K1A_W10
EK_04	Student/ka pozyskuje i selekcjonuje informacje z zasobu sieci internetowej i baz danych;	K1A_U16, K1A_W 18
EK_05	Student/ka potrafi przygotować tekst naukowy zgodnie z zasadami poprawnej redakcji i edycji tekstu w wersji elektronicznej.	K1A_U19

EK_o6	Student/ka potrafi samodzielnie organizować swój warsztat pracy naukowej;	K1A_Ko6
EK_o7	Student/ka w odpowiedzialny sposób korzysta z zasobów pozyskiwanych materiałów naukowych, przestrzegając etycznych zasad wynikających z prawa autorskiego.	K1A_Ko7

3.3 Treści programowe (wypełnia koordynator)

A. Problematyka wykładu

Treści merytoryczne
Nie dotyczy

B. Problematyka ćwiczeń audytoryjnych, konwersatoryjnych, laboratoryjnych, zajęć praktycznych

treści merytoryczne
Zajęcia organizacyjne: charakterystyka przedmiotu, zapoznanie z programem, literatura przedmiotowa, warunki zaliczenia.
Bibliograficzny warsztat historyka literatury: etymologia pojęcia „bibliografia”, przedmiot bibliografii, rodzaje bibliografii, kompozycja bibliografii, forma piśmiennicza i wydawnicza bibliografii, układy bibliograficzne.
Opis bibliograficzny – rodzaje, funkcje i zakres stosowania; analiza kolejnych składników opisu skróconego (bibliografia załącznikowa).
Opis bibliograficzny – kryteria poprawnego stosowania opisu w tekście pobocznym (przypisy). Normy używania skrótów bibliograficznych.
Budowa i zawartość wybranych bibliografii ogólnych i specjalistycznych: <i>Bibliografia polska</i> K. Estreichera, <i>Bibliografia literatury polskiej „Nowy Korbut”</i> ; <i>Dawni pisarze polscy: od początków piśmiennictwa do Młodej Polski. Przewodnik biograficzny i bibliograficzny</i> ; <i>Słownik współczesnych pisarzy polskich</i> ; <i>Współcześni polscy pisarze i badacze literatury. Słownik biobibliograficzny</i> ; <i>Polska Bibliografia Literacka</i> ; <i>Bibliografia Zawartości Czasopism</i>).
Ćwiczenia praktyczne z zakresu posługiwania się w/w bibliografiami.
Budowa i zawartość komputerowych baz danych: katalogi elektroniczne Biblioteki Jagiellońskiej i Ossolineum, bazy Biblioteki Narodowej (mak.bn.org.pl).
Biblioteki i archiwa jako warsztat pracy historyka literatury.
Zagadnienie stanu badań. Sporządzanie fiszek.
Aparatura pojęciowa związana z metodologią (temat pracy, cel badań, problem, klasyfikacja metod badań).
Strona formalno-językowa pracy (strona tytułowa, struktura pracy, wstęp, układ rozdziału, struktura części teoretycznej, struktura części metodologicznej, definicja pojęć, zakończenie pracy).
Zestaw wyrażen i zwrotów pomocnych w redagowaniu pracy (np. zwroty służące

wprowadzaniu definicji, cytatu, podsumowanie, wnioski etc.).
Teoretyczne założenia redagowania tekstów naukowych z elementami edytorstwa naukowego. Praca licencjacka – układ, cytowanie, konstrukcja tekstu, struktura akapitów, problem spójności tekstu.
Współczesna technika w procesie redagowania tekstu naukowego (zajęcia praktyczne).
Zajęcia zaliczeniowe: test z zakresu podstawowych pojęć dotyczących nauk pomocniczych filologii polskiej.

3.4 Metody dydaktyczne

ćwiczenia z elementami wykładu/ praca ze źródłami/ ćwiczenia praktyczne w sali komputerowej

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów kształcenia

symbol efektu	metody oceny efektów kształcenia	forma zajęć dydaktycznych
EK_01	test	ćw.
EK_02	test	ćw.
EK_03	obserwacja w trakcie zajęć, praca pisemna przygotowywana na zaliczenie	ćw.
EK_04	obserwacja w trakcie zajęć, praca pisemna przygotowywana na zaliczenie	ćw.
EK_05	obserwacja w trakcie zajęć, praca pisemna przygotowywana na zaliczenie	ćw.
EK_06	obserwacja w trakcie zajęć	ćw.
EK_07	obserwacja w trakcie zajęć	ćw.

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

<p>Ocena formatywna</p> <p>F1. Ocena stopnia komunikowania się na linii student – prowadzący, aktywności, zrozumienia omawianej tematyki przedmiotu (každorazowo podczas trwania zajęć).</p> <p>F2. Ocena zadanej pracy w grupach (przedstawienie np. wyników poszukiwań bibliograficznych, bibliografii załącznikowej na określony/ wskazany wcześniej temat itp.).</p> <p>F3. Obecność na zajęciach (dopuszczalna jedna absencja nieusprawiedliwiona).</p> <p>Ocena podsumowująca</p> <p>P1. Test z zakresu podstawowych pojęć dotyczących nauk pomocniczych filologii polskiej.</p> <p>P2. Przygotowanie wykonanego samodzielnie zestawienia bibliograficznego na wybrany temat</p>
--

(bibliografia załącznikowa), który ma za zadanie sprawdzenie umiejętności posługiwania się bibliografiami i informatorami polonistycznymi*.

Skala ocen

5,0 – bardzo dobra znajomość podstawowych pojęć i zagadnień szczegółowych z zakresu nauk pomocniczych literatury polskiej; bardzo dobra orientacja w bibliografiach niezbędnych każdemu poloniście; doskonale opanowanie umiejętności sporządzania przypisów i bibliografii załącznikowej; bardzo dobre przyswojenie zasad przygotowywania i redagowania tekstów naukowych.

4,5 – bardzo dobra znajomość podstawowych pojęć i zagadnień szczegółowych z zakresu nauk pomocniczych literatury polskiej; dobra orientacja w bibliografiach niezbędnych każdemu poloniście; dobre opanowanie umiejętności sporządzania przypisów i bibliografii załącznikowej; bardzo dobre przyswojenie zasad przygotowywania i redagowania tekstów naukowych.

4,0 – dobra znajomość podstawowych pojęć i zagadnień szczegółowych z zakresu nauk pomocniczych literatury polskiej; dobra orientacja w bibliografiach niezbędnych każdemu poloniście; dopuszczalne niewielkie pomyłki przy sporządzaniu przypisów i bibliografii załącznikowej; dobre przyswojenie zasad przygotowywania i redagowania tekstów naukowych.

3,5 – zadowalająca znajomość podstawowych pojęć i zagadnień szczegółowych z zakresu nauk pomocniczych literatury polskiej; dobra orientacja w bibliografiach niezbędnych każdemu poloniście; przeciętna umiejętność (wymagająca jeszcze wielu ćwiczeń) sporządzania przypisów i bibliografii załącznikowej; niezadowalające przyswojenie zasad przygotowywania i redagowania tekstów naukowych.

3,0 – podstawowa znajomość pojęć i zagadnień szczegółowych z zakresu nauk pomocniczych literatury polskiej; dostateczna orientacja w bibliografiach niezbędnych każdemu poloniście; słaba umiejętność (wymagająca jeszcze wielu ćwiczeń) sporządzania przypisów i bibliografii załącznikowej; słabe przyswojenie zasad przygotowywania i redagowania tekstów naukowych.

2,0 – brak znajomości podstawowych pojęć i zagadnień szczegółowych z zakresu nauk pomocniczych literatury polskiej; niewystarczająca orientacja w bibliografiach niezbędnych każdemu poloniście; niedostateczna umiejętność sporządzania przypisów i bibliografii załącznikowej; niedostateczne przyswojenie zasad przygotowywania i redagowania tekstów naukowych.

*Wskazane formy ocen odnoszą się do wszystkich założonych w niniejszym sylabusie efektów kształcenia.

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

forma aktywności	średnia liczba godzinna zrealizowanie aktywności
godziny kontaktowe wynikające z harmonogramu studiów	30
inne z udziałem nauczyciela akademickiego	2

(udział w konsultacjach, egzaminie)	
godziny niekontaktowe – praca własna studenta(przygotowanie do zajęć, egzaminu, napisanie referatu itp.)	43
SUMA GODZIN	75
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	3

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU

wymiar godzinowy	nie dotyczy
zasady i formy odbywania praktyk	

7. LITERATURA

Literatura podstawowa (do wyboru 3-4 pozycje)

Buchwald-Pelcowa P., *Historia literatury i historia książki. Studia nad książką i literaturą od średniowiecza po wiek XVIII*, Kraków 2005.

Cieciura M., *Podstawy technologii informacyjnych z przykładami zastosowań*, Warszawa 2006.

Czachowska J., Loth R., *Bibliografia i biblioteka w pracy polonisty*, Wrocław 1977.

Czachowska J., Loth R., *Przewodnik polonisty. Bibliografie, słowniki, biblioteki, muzea literackie*, Wrocław 1989.

Czachowska J., *Rozwój bibliografii literackiej w Polsce*, Wrocław 1979.

Dembowska M., *Metoda „Bibliografii polskiej” Karola Estreichera*, Warszawa 1970.

Dorosz B., *Prace dokumentacyjne w badaniach literackich – dziś i jutro. I. Bibliografie*, [w:] *Wiedza o literaturze i edukacja. Księga referatów Zjazdu Polonistów*, pod red. T. Michałowskiej, Z. Golińskiego, Z. Jarońskiego, Warszawa 1995.

Dutka C., *Mistrzowie i szkoły. Szkice o tradycji literaturoznawstwa*, Wałbrzych 2003.

Encyklopedia wiedzy o książce, pod red. A. Birkenmajera, B. Kocowskiego, J. Trzynadłowskiego, Wrocław 1971.

Fercz J., Niemczykowa A., *Podstawy nauki o książce, bibliotece i informacji naukowej*, Warszawa 1991.

Kopertowska-Tomczak M., *ECDL. Przetwarzanie tekstów*, Warszawa 2009.

Korpała J., *Krótką historia bibliografii polskiej*, Wrocław 1986.

Korpała J., *O bibliografiach i informatorach. Poradnik dla wszystkich*, Warszawa 1974.

Kuczyńska M., *Polskie muzea literackie*, Warszawa 1986.

Kuziak M., Rzepczyński S., *Jak pisać?*, Bielsko-Biała 2007.

Loth R., *Podstawowe pojęcia i problemy tekstologii i edytorstwa naukowego*, Warszawa 2006.

Markiewicz H., *O cytatach i przypisach*, Kraków 2004.

Mendykowa A., *Podstawy bibliografii*, Warszawa 1986.

Migoń K., *Nauka o książce*, Wrocław 1984.

Słownik literatury staropolskiej. Średniowiecze – Renesans – Barok, pod red. T. Michałowskiej, Wrocław 1998 [tu hasła: *Książka rękopiśmienna; Książka ksylograficzna; Książka drukowana*].

Starnawski J., *Warsztat bibliograficzny historyka literatury polskiej*, wyd. czwarte, Warszawa 2012.

Szcutnik Z., *Metodyka pisania pracy dyplomowej. Skrypt dla studentów*, Poznań 2005.

Szwejkowska H., *Książka drukowana XV-XVI wieku. Zarys historyczny*, Wrocław 1987.

Urbańczyk S., *Słowniki i encyklopedie, ich rodzaje i użyteczność*, Kraków 2000.

Winek T., *Nauki pomocnicze literaturoznawstwa*, Warszawa 2007.

Wolański A., *Edycja tekstów. Praktyczny poradnik*, Warszawa 2008.

Literatura uzupełniająca

Bieńkowska B., *Książka na przestrzeni dziejów*, Warszawa 2006.

Budzyk K., *Studia z zakresu nauk pomocniczych i historii literatury polskiej*, t. 1-2, Wrocław 1956.

Informacja naukowa w Polsce: tradycja i współczesność, pod red. E. Ścibora, Olsztyn 1998.

Informator bibliograficzny i biblioteczny dla studentów wiedzy o kulturze, pod red. L. Kolankiewicza, Warszawa 2003.

Janiak M., *Informacja naukowa w Polsce na przełomie XX i XXI wieku: dynamika zmian w świetle piśmiennictwa*, Kraków 2010.

Korpała J., *Dzieje bibliografii w Polsce*, Warszawa 1969.

Padzińska I., *Informacja naukowa w procesie dydaktycznym*, Lublin 1998.

Polszczyzna na co dzień, pod red. M. Bańko, Warszawa 2006.

Starnawski J., *Sylwetki lwowskich historyków literatury*, Łódź 1997.

Stryjek A., *Podstawy informatyki dla każdego*, Warszawa 1994.

Welskop W., *Jak napisać pracę licencjacką i magisterską? Poradnik dla studentów*, Łódź 2014.

Oprac. Jolanta Kowal

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej